

Wymagania z matematyki na poszczególne oceny dla klasy VIII

w roku szkolnym 2024/2025

„Matematyka z plusem” – GWO

Wymagania na ocenę wyższą obejmują również wymagania na niższe oceny:

- aby uzyskać ocenę dostateczną należy również spełnić wymagania na ocenę dopuszczającą,
- aby uzyskać ocenę dobrą należy również spełnić wymagania na ocenę dopuszczającą, i dostateczną,
- aby uzyskać ocenę bardzo dobrą należy również spełnić wymagania na ocenę dopuszczającą, dostateczną i dobrą,
- aby uzyskać ocenę celującą należy również spełnić wymagania na ocenę dopuszczającą, dostateczną, dobrą i bardzo dobrą.

Uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną, jeżeli nie spełnił wymagań na ocenę dopuszczającą.

Treści nieobowiązkowe zapisano na szarym tle

Ocena śródroczna nie jest oceną klasyfikacyjną, lecz informacyjną.

Jest ustalana na podstawie ocen cząstkowych, analizy osiągnięć edukacyjnych ucznia oraz odnosi się do stopnia realizacji wymagań edukacyjnych w I półroczu danego roku szkolnego.

Ocena końcoworoczna jest oceną klasyfikacyjną i jest ustalana na podstawie całorocznych osiągnięć edukacyjnych ucznia i odnosi się do realizacji wymagań edukacyjnych w całym roku szkolnym.

Dział programowy	Wymagania na ocenę dopuszczający	Wymagania na ocenę dostateczny	Wymagania na ocenę dobry	Wymagania na ocenę bardzo dobry	Wymagania na ocenę celujący
Uczeń:					
DZIAŁ 1. LICZBY I DZIAŁANIA	• zapisuje i odczytuje liczby naturalne dodatnie w systemie rzymskim do 3000 • podaje dzielniki i wielokrotności liczby naturalnej • rozpoznaje liczby podzielne przez 2, 3, 4, 5, 9, 10, 100 • rozpoznaje liczby pierwsze i liczby złożone • rozkłada liczby na czynniki pierwsze	• podaje zasady zapisu liczb w systemie rzymskim • rozkłada liczby kilkucyfrowe na czynniki pierwsze • znajduje NWD i NWW dwóch liczb naturalnych • rozumie potrzebę stosowania notacji wykładniczej w praktyce • zapisuje liczbę w notacji wykładniczej	• rozwiązuje zadania tekstowe związane z działaniami na liczbach • stosuje w obliczeniach notację wykładniczą • wyłącza czynnik przed znak pierwiastka • włącza czynnik pod znak pierwiastka • usuwa niewymierność z mianownika, korzystając z własności pierwiastków • oblicza wartość wyrażenia zawierającego potęgę i pierwiastki	• zapisuje i odczytuje liczby naturalne dodatnie w systemie rzymskim liczby większe od 4000 • znajduje resztę z dzielenia sumy,	• rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe związane z dzieleniem z resztą

	- definiuje: liczby naturalne, liczby całkowite, liczby wymierne - podaje liczbę przeciwną do danej oraz odwrotność danej liczby - podaje rozwinięcie dziesiętne ułamka zwykłego - odczytuje współrzędną punktu na osi liczbowej oraz zaznacza liczbę na osi liczbowej - definiuje pojęcie notacji wykładniczej - oblicza potęgę o wykładniku naturalnym - oblicza pierwiastek arytmetyczny drugiego i trzeciego stopnia z liczb, które są odpowiednio kwadratami lub sześciانami liczb wymiernych - podaje algorytmy działań na ułamkach - podaje regułę dotyczącą kolejności wykonywania działań - zamienia jednostki - wykonuje działania łączne na liczbach - szacuje wynik działania - zaokrągla liczby do podanego rzędu	i stosuje ją w obliczeniach - porównuje oraz porządkuje liczby przedstawione w różny sposób - zna zasadę zamiany jednostek - zamienia jednostki - umie wykonać działania łączne na liczbach - zaokrągla liczby do podanego rzędu - definiuje pojęcie pierwiastka arytmetycznego II stopnia z liczby nieujemnej i III stopnia z dowolnej liczby - szacuje wartość wyrażenia zawierającego pierwiastki - podaje własności działań na potęgach i pierwiastkach - zapisuje w postaci jednej potęgi iloczynu i ilorazy potęg o takich samych podstawach, iloczynu i ilorazy potęg o takich samych wykładnikach oraz potęgę potęgi o wykładniku naturalnym - oblicza wartość wyrażenia zawierającego pierwiastki i potęgi	oblicza dzielną (lub dzielnik), mając dane iloraz, dzielnik (lub dzielną) oraz resztę z dzielenia	różnicy, iloczynu liczb - znajduje NWD i NWW liczb naturalnych przedstawionych w postaci iloczynu potęg liczb pierwszych - rozwiązuje zadania tekstowe dotyczące różnych sposobów zapisywania liczb - rozwiązuje zadania tekstowe związane z działaniami na liczbach	
DZIAŁ 2. WYRAŻENIA ALGEBRAICZNE I RÓWNANIA	- definiuje pojęcia: wyrażenie algebraiczne, jednomian, suma algebraiczna, wyrazy podobne, równanie, rozwiązanie równania - buduje wyrażenia algebraiczne - redukuje wyrazy podobne w sumie algebraicznej - dodaje i odejmuje sumy algebraiczne - oblicza wartość liczbową wyrażenia bez jego przekształcania - przekształca wyrażenia algebraiczne	- oblicza wartość liczbową wyrażenia bez jego przekształcania i po przekształceniu do postaci dogodnej do obliczeń - mnoży jednomiany, sumę algebraiczną przez jednomian oraz sumy algebraiczne - opisuje zadania tekstowe za pomocą wyrażeń algebraicznych - definiuje pojęcia równań: równoważnych, tożsamościowych, sprzecznych, proporcji - rozpoznaje równanie sprzeczne lub tożsamościowe - przekształca wzór	- opisuje za pomocą równania zadanie osadzone w kontekście praktycznym - stosuje przekształcenia wyrażeń algebraicznych w zadaniach tekstowych - rozwiązuje równanie, w którym są ułamki - rozwiązuje zadania tekstowe związane z zastosowaniem równań oraz z wielkościami wprost proporcjonalnymi - podaje własności proporcji	rozwiązuje zadania tekstowe związane z zastosowaniem równań oraz z wielkościami wprost proporcjonalnymi	rozwiązuje zadania tekstowe problemowe związane z wielkościami wprost proporcjonalnymi

	• zna metodę równań równoważnych • sprawdza, czy dana liczba jest rozwiązaniem równania • rozwiązuje równania	• rozwiązuje równania zapisane w postaci proporcji • rozumie pojęcie proporcjonalności prostej • rozpoznaje wielkości wprost proporcjonalne			
DZIAŁ 3. FIGURY GEOMETRYCZNE NA PŁASZCZYŹNIE	• definiuje pojęcia: trójkąta, prostokąta, kwadratu, trapezu, równoległoboku i rombu • podaje sumę miar kątów wewnętrznych trójkąta i czworokąta • podaje wzór na pole dowolnego trójkąta i wzory na obliczanie pól powierzchni i obwodów czworokątów • oblicza miarę trzeciego kąta trójkąta, mając dane dwa pozostałe • oblicza pole trójkąta o danej podstawie i wysokości • wyznacza kąty trójkąta i czworokąta na podstawie danych z rysunku • stosuje twierdzenie Pitagorasa w prostych zadaniach o trójkątach, prostokątach, trapezach, rombach • podaje wzór na obliczanie długości przekątnej kwadratu i wysokości trójkąta równobocznego • oblicza długość przekątnej kwadratu, znając długość jego boku • wskazuje trójkąt prostokątny o kątach 90°, 45°, 45° oraz 90°, 30°, 60° • odczytuje odległość między dwoma punktami o równych odciętych lub rzędnych • podaje podstawowe własności figur geometrycznych	• podaje warunek istnienia trójkąta • podaje cechy przystawiania trójkątów • sprawdza, czy z odcinków o danych długościach można zbudować trójkąt • rozpoznaje trójkąty przystające • oblicza pole wielokąta • stosuje twierdzenie Pitagorasa w prostych zadaniach o trójkątach, prostokątach, trapezach, rombach • oblicza długość przekątnej kwadratu, znając długość jego boku • oblicza wysokość lub pole trójkąta równobocznego, znając długość jego boku • rozwiązuje zadania tekstowe związane z przekątną kwadratu lub wysokością trójkąta równobocznego • rozwiązuje trójkąt prostokątny o kątach 90°, 45°, 45° oraz 90°, 30°, 60° • wyznacza odległość między dwoma punktami, których współrzędne wyrażone są liczbami całkowitymi • dostrzega zależności pomiędzy dowodzonymi zagadnieniami a poznaną teorią • podaje argumenty uzasadniające tezę	• wyprowadza wzór na obliczanie długości przekątnej kwadratu i wysokości trójkąta równobocznego • wyznacza środek odcinka • oblicza długość odcinka w układzie współrzędnych • uzasadnia przystawianie trójkątów • konstruuje odcinek o długości wyrażonej liczbą niewymierną • stosuje twierdzenie Pitagorasa w zadaniach tekstowych • oblicza długość boku lub pole kwadratu, znając długość jego przekątnej • oblicza długość boku lub pole trójkąta równobocznego, znając jego wysokość • rozwiązuje zadania tekstowe wykorzystujące zależności między bokami i kątami trójkąta o kątach 90°, 45°, 45° oraz 90°, 30°, 60° • oblicza długości boków wielokąta leżącego w układzie współrzędnych • zapisuje dowód, używając matematycznych symboli	• uzasadnia przystawianie trójkątów • sprawdza współliniowość trzech punktów • konstruuje kwadraty o polu równym sumie lub różnicy pól danych kwadratów • rozwiązuje zadania tekstowe związane z przekątną kwadratu lub wysokością trójkąta równobocznego • sprawdza, czy punkty leżą na okręgu lub w kole umieszczonym w układzie współrzędnych • rozwiązuje zadania tekstowe wykorzystujące	• rozwiązuje zadania tekstowe związane z wielokątami • uzasadnia twierdzenie Pitagorasa • rozwiązuje zadania tekstowe problemowe związane z przekątną kwadratu lub wysokością trójkąta równobocznego

				obliczanie długości odcinków w układzie współrzędnych • przeprowadza dowód	
DZIAŁ 4. ZASTOSOWANIA MATEMATYKI	- definiuje pojęcia: procent, cena netto, cena brutto, diagram, oprocentowanie, odsetki, podatek VAT, podział proporcjonalny, zdarzenie losowe - zamienia procent na ułamek i odwrotnie - oblicza procent danej liczby - oblicza stan konta po roku czasu, znając oprocentowanie - oblicza wartość podatku VAT oraz cenę brutto dla danej stawki VAT - oblicza podatek od wynagrodzenia - określa zdarzenia losowe w doświadczeniu - odczytuje i interpretuje informacje przedstawione na diagramie i wykresie - wykorzystuje informacje w praktyce - podaje wzór na obliczanie prawdopodobieństwa	- definiuje pojęcia: punkt procentowy, inflacja - oblicza liczbę na podstawie danego jej procentu - oblicza, jakim procentem jednej liczby jest druga liczba - oblicza liczbę większą lub mniejszą o dany procent - oblicza stan konta po dwóch latach - oblicza oprocentowanie, znając otrzymaną po roku kwotę i odsetki - porównuje lokaty bankowe - oblicza podatek od wynagrodzenia - oblicza cenę netto, znając cenę brutto oraz VAT - dzieli daną wielkość na dwie części w zadanym stosunku - rozwiązuje proste zadania związane z podziałem proporcjonalnym - określa zdarzenia losowe w doświadczeniu - oblicza prawdopodobieństwo zdarzenia - odczytuje, porównuje i interpretuje informacje z kilku wykresów narysowanych w jednym układzie współrzędnych	- oblicza, o ile procent wzrosła lub zmniejszyła się liczba - oblicza liczbę na podstawie jej procentowego wzrostu (obniżki) - rozwiązuje zadania związane z procentami w kontekście praktycznym - rozwiązuje zadania związane z podziałem proporcjonalnym - definiuje pojęcia: promil, prawdopodobieństwo zdarzenia losowego - oblicza promil danej liczby - rozwiązuje zadania związane z procentami - porównuje lokaty bankowe - rozwiązuje zadania tekstowe związane z obliczaniem różnych podatków - odczytuje, porównuje i interpretuje informacje odczytane z różnych diagramów - dzieli daną wielkość na kilka części w zadanym stosunku - określa zdarzenia losowe w doświadczeniu - interpretuje informacje z kilku wykresów narysowanych w jednym lub kilku układach współrzędnych	- rozwiązuje zadania związane ze stężeniami procentowymi - oblicza stan konta po kilku latach - wykonuje obliczenia w różnych sytuacjach praktycznych, operuje procentami - rozwiązuje zadania związane z podziałem proporcjonalnym w kontekście praktycznym - oblicza wielkość, znając jej część oraz stosunek, w jakim ją podzielono - rozwiązuje zadania tekstowe związane	- oblicza prawdopodobieństwo zdarzenia - rozwiązuje zadania problemowe związane ze stężeniami procentowymi

				z oprecen- towaniem	
DZIAŁ 5. GRANIASTOSŁUPY I OSTROSŁUPY	- definiuje pojęcia: prostopadłościan, sześciian, graniastosłup prosty i prawidłowy, ostrosłup prawidłowy, czworościan foremny, wysokość ściany bocznej, wysokość ostrosłupa, siatka ostrosłupa, pole powierzchni ostrosłupa - podaje wzory na obliczanie pola powierzchni i objętości graniastosłupa - podaje jednostki pola i objętości - podaje nazwy graniastosłupów i ostrosłupów - oblicza pole powierzchni i objętość graniastosłupa - wskazuje na modelu przekątną ściany bocznej, przekątną podstawy oraz przekątną graniastosłupa - określa liczbę wierzchołków, krawędzi i ścian graniastosłupa i ostrosłupa - podaje wzór na obliczanie pola powierzchni i objętości ostrosłupa - wskazuje trójkąt prostokątny, w którym występuje dany lub szukany odcinek	- definiuje pojęcia: graniastosłupa pochyłego - oblicza pole powierzchni i objętość narysowanych graniastosłupów - podaje nazwy odcinków w graniastosłupie - rysuje w rzucie równoległym graniastosłup prosty i ostrosłup - oblicza długość odcinka w graniastosłupie, korzystając z twierdzenia Pitagorasa - oblicza sumę długości krawędzi ostrosłupa - oblicza pole i objętość ostrosłupa prawidłowego - rozwiązuje zadania tekstowe związane z polem powierzchni i objętością graniastosłupa i ostrosłupa - stosuje twierdzenie Pitagorasa do wyznaczania długości odcinków - kreśli siatkę ostrosłupa prawidłowego	- oblicza pole powierzchni i objętość graniastosłupa na podstawie narysowanej jego siatki - rysuje w rzucie równoległym graniastosłup prosty, przekątne jego ścian oraz przekątne bryły - oblicza długość odcinka w graniastosłupie, korzystając z twierdzenia Pitagorasa i z własności trójkątów prostokątnych o kątach 90°, 45°, 45° oraz 90°, 30°, 60° - rozwiązuje zadania tekstowe związane z sumą długości krawędzi - kreśli siatki ostrosłupów - rozwiązuje zadania tekstowe związane z długością odcinków, polem powierzchni i objętością ostrosłupa oraz graniastosłupa	- rozwiązuje zadania tekstowe związane z sumą długości krawędzi, polem powierzchni i objętością ostrosłupa oraz graniastosłupa - oblicza długość odcinka w ostrosłupie, korzystając z twierdzenia Pitagorasa i z własności trójkątów prostokątnych o kątach 90°, 45°, 45° oraz 90°, 30°, 60°	rozwiązuje problemowe zadania tekstowe związane z długością odcinków, polem powierzchni i objętością ostrosłupa oraz graniastosłupa
DZIAŁ 6. SYMETRIE	- definiuje pojęcia: punkty symetryczne względem prostej, oś symetrii figury, symetralna odcinka, punkty symetryczne względem punktu, dwusieczna kąta - rozpoznaje figury symetryczne względem prostej i względem punktu - wykreśla punkt symetryczny do danego	- podaje własności punktów symetrycznych - rysuje figury w symetrii osiowej, gdy figura i oś mają punkty wspólne - definiuje pojęcia: figura osiowosymetryczna, środek symetrii figury - rysuje oś symetrii figury - podaje własności symetralnej odcinka i dwusiecznej kąta - rysuje figury w symetrii środkowej, gdy środek symetrii należy do figury	- kreśli oś symetrii, względem której figury są symetryczne - stosuje własności punktów symetrycznych, figur - środkowosymetrycznych w zadaniach - rozwiązuje zadania tekstowe związane z symetrią względem prostej oraz symetrią względem punktu - wskazuje wszystkie osie symetrii figury	- uzupełnia figurę, tak by była osiowosymetryczna - wykorzystuje własności symetralnej odcinka i dwusiecznej kąta w zadaniach	wykorzystuje własności symetralnej odcinka, dwusiecznej kąta oraz figur środkowosymetrycznych w zadaniach problemowych

	- rysuje figury w symetrii osiowej, gdy figura i oś nie mają punktów wspólnych - podaje przykłady figur, które mają oś symetrii - konstrukcyjnie znajduje środek odcinka - podaje własności dwusiecznej kąta - konstruuje dwusieczną kąta i symetralną odcinka - rysuje figury w symetrii środkowej, gdy środek symetrii nie należy do figury	- kreśli środek symetrii, względem którego punkty są symetryczne - podaje przykłady figur, które mają środek symetrii - wskazuje środek symetrii figury - wyznacza środek symetrii odcinka	- rysuje figury posiadające więcej niż jedną oś symetrii oraz więcej niż jeden środek symetrii - dzieli odcinek i kąt na $2n$ równych części - konstruuje kąty o miarach $30^\circ, 45^\circ, 60^\circ, 90^\circ$ - podaje przykłady figur będących jednocześnie osiowosymetrycznymi i środkowosymetrycznymi lub mających jedną z tych cech	konstruuje kąty o miarach 15° oraz $22,5^\circ$	
DZIAŁ 7. KOŁA I OKRĘGI	- definiuje pojęcia okręgów rozłącznych, przecinających się i stycznych - podaje wzór na obliczanie długości okręgu i pola koła - oblicza długość okręgu i pole koła znając jego promień lub średnicę	- rozpoznaje wzajemne położenie prostej i okręgu - definiuje pojęcie stycznej do okręgu - rozpoznaje styczną do okręgu - konstruuje styczną do okręgu, przechodzącą przez dany punkt na okręgu - rozwiązuje zadania konstrukcyjne i rachunkowe związane ze styczną do okręgu - wyznacza promień lub średnicę okręgu, znając jego długość - oblicza obwód figury składającej się wielokrotności ćwiartek okręgu	- podaje twierdzenie o równości długości odcinków na ramionach kąta wyznaczonych przez wierzchołek kąta i punkty styczności - konstruuje okrąg styczny do prostej w danym punkcie - określa wzajemne położenie dwóch okręgów, znając ich promienie i odległość między ich środkami - rozwiązuje zadania związane z okręgami w układzie współrzędnych - wyznacza liczbę π - wyznacza promień lub średnicę koła, znając jego pole - oblicza pole pierścienia kołowego, znając promienie lub średnice kół ograniczających pierścień	- oblicza odległość między środkami okręgów, znając ich promienie i położenie - rozwiązuje zadania tekstowe związane z długością okręgu - rozwiązuje zadania tekstowe związane z porównywaniem obwodów figur - oblicza pole koła, znając jego obwód i odwrotnie - oblicza pole nietypowej figury, wykorzystując	- rozwiązuje zadania konstrukcyjne i rachunkowe związane ze styczną do okręgu - rozwiązuje zadania tekstowe związane ze wzajemnym położeniem dwóch okręgów - rozwiązuje zadania tekstowe związane z obwodami i polami figur

				wzór na pole koła • rozwiązuje zadania tekstowe związane z porównywaniem pól figur	
DZIAŁ 8. RACHUNEK PRAWDOPODO- BIEŃSTWA	• podaje wzór na obliczanie prawdopodobieństwa	• opisuje wyniki doświadczeń losowych lub przedstawia je za pomocą tabeli • oblicza liczbę możliwych wyników, wykorzystując sporządzony przez siebie opis lub tabelę • wykorzystuje tabelę do obliczenia prawdopodobieństwa zdarzenia	• oblicza liczbę możliwych wyników przy dokonywaniu dwóch wyborów, stosując regułę mnożenia • oblicza liczbę możliwych wyników przy dokonywaniu trzech i więcej wyborów, stosując regułę mnożenia • oblicza liczbę możliwych wyników, stosując własne metody • oblicza prawdopodobieństwo zdarzenia składającego się z dwóch wyborów	• oblicza liczbę możliwych wyników, stosując regułę mnożenia oraz regułę dodawania	• oblicza liczbę możliwych wyników przy dokonywaniu trzech i więcej wyborów, stosując regułę mnożenia

Możliwe formy oceniania:

1. Ocenianie bieżące (formujące i sumujące)

- **Kartkówki** (obejmujące 3 ostatnie lekcje)
- **Sprawdziany** (obejmujące cały dział)
- **Prace klasowe** (większe podsumowanie kilku działów)
- **Odpowiedzi ustne** (np. opis cech figur geometrycznych, omawianie cech podzielności)
- **Aktywność na lekcji** (praca indywidualna, praca w grupie, rozwiązywanie przykładów przy tablicy)

2. Ocenianie projektowe

- **Projekty matematyczne:**
 - Przygotowanie plakatu: np. "Cechy podzielności liczb".
 - Wykonanie własnej osi liczbowej lub makiety bryły geometrycznej (prostopadłościanu, graniastostupa).
 - Przedstawienie prezentacji lub pracy pisemnej nt. "Jak mierzymy czas na świecie".
 -

3. Prace dodatkowe

- **Rozwiązywanie zadań nietypowych:**
 - Uczeń może zdobyć dodatkowe oceny za rozwiązywanie trudniejszych zadań (np. zadania o podwyższonym stopniu trudności z działu figury geometryczne czy działania na ułamkach).
- **Udział w konkursach matematycznych:**
 - Szkolne konkursy matematyczne lub konkursy zewnętrzne.

4. Ocenianie kształtujące (informacja zwrotna)

- **Komentarze do prac pisemnych:**
 - Zwracanie uwagi nie tylko na wynik, ale też na sposób rozwiązania.
 - Podkreślanie mocnych stron i wskazywanie obszarów do poprawy.